

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛОЖЕННЯ СТАНДАРТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ-БАНКРУТАХ

Л. О. АТАМАНЧУК

(Житомирський державний технологічний університет)

Анотація. *Мета статті* полягає в дослідженні особливостей застосування положення стандартів бухгалтерського обліку під час проведення ліквідаційної процедури на підприємствах-банкрутах. **Методика дослідження.** *Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких методів дослідження: аналізу та синтезу, систематизації та узагальнення.* **Результати.** *Нормативно-правові акти, що регулюють ліквідаційну процедуру підприємств-банкрутів в Україні, охоплюють питання, які стосуються процесуального та господарського права. Забезпечення бухгалтерського обліку, відповідно до особливостей даної процедури, на законодавчому рівні не визначено. Тобто необхідним є сформулювати законодавчу базу, що стосується питань ведення бухгалтерського обліку під час ліквідаційної процедури. Проаналізовано Положення (стандарти) бухгалтерського обліку на відповідність до вимог Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». **Практична значущість результатів дослідження.** У статті визначено основні проблеми, що виникають у ході застосування чинної нормативно-правової бази України. Охарактеризовано дію положень стандартів бухгалтерського обліку в ліквідаційній процедурі та зазначено, які з них не діють, або діють частково. Необхідним є на законодавчому рівні визначити законодавчу базу для арбітражного керуючого, який регулюватиме ведення бухгалтерського обліку в ліквідаційній процедурі.*

Ключові слова: банкрутство, ліквідаційна процедура, бухгалтерський облік, нормативне регулювання, положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться відповідно до принципів і методів його проведення, які визначені Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі – П(С)БО) [8].

Під ліквідацією розуміється продаж майна банкрута з метою здійснення заходів щодо задоволення в порядку цього закону вимог кредиторів за умови припинення ним підприємницької діяльності, тобто метою запровадження ліквідаційної процедури є повне або часткове задоволення вимог кредиторів, не інакше, як шляхом продажу його активів, а припинення підприємницької діяльності банкрута є не метою, а лише умовою проведення ліквідаційної процедури банкрута. Це трактування

ліквідаційної процедури банкрутства підтверджується положеннями Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», оскільки ним допускається на цій стадії лише укладення мирової угоди, або припинення провадження у справі, у зв'язку з погашенням вимог кредиторів за рахунок продажу активів боржника та стягнення дебіторської заборгованості, тобто відновлення платоспроможності [1].

До облікових наслідків відкриття ліквідаційної процедури в банкрутстві підприємства можемо зарахувати:

- зміну дії принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- зміни у процесі ведення бухгалтерського обліку;
- припинення господарської діяльності підприємства [1].

Відповідно до існуючої практики, деякі арбітражні керуючі нехтують веденням бухгалтерського обліку підприємств-банкрутів. В основному це стосується підприємств, які не мають активів для погашення вимог кредиторів. На нашу думку, є необхідним зобов'язати арбітражного керуючого вести бухгалтерський облік, оскільки після ліквідаційної процедури можливе відновлення платоспроможності, у тому числі шляхом укладення мирової угоди або відкриття процедури санації. Крім цього, в арбітражного керуючого ліквідатора виникають витрати, які необхідно відображати в бухгалтерському обліку.

Отже, можна зробити висновок, що ведення бухгалтерського обліку в ліквідаційній процедурі підприємств-банкрутів змінюється, тому необхідним є визначення нормативно-правової бази та, на законодавчому рівні, обов'язку арбітражного керуючого щодо забезпечення ведення бухгалтерського обліку в ліквідаційній процедурі банкрутів.

Під час ліквідаційної процедури в ліквідатора виникає проблема дотримання в повному обсязі деяких П(С)БО. Тобто, керуючись положеннями Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [6], за таких обставин автоматично порушуються П(С)БО. Тому, необхідно визначити положення, що є обов'язковими для застосування в ліквідаційній процедурі, та встановити його на законодавчому рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Облікові аспекти ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів досліджували О. М. Глушук [3–4], Г. В. Булкот [2] та інші науковці. Питанням доцільності застосування деяких П(С)БО при банкрутстві підприємств приділила увагу О. М. Кравцова [7].

У зв'язку з тим, що дотримання П(С)БО під час ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів досліджувалося лише частково, вважаємо за необхідне проаналізувати існуючі П(С)БО та визначити, які з них впливають на ведення обліку на підприємстві-банкруті.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в дослідженні особливостей застосування положень (стандартів) бухгалтерського обліку під час проведення ліквідаційної процедури на підприємствах-банкрутах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національне П(С)БО – нормативно-правовий акт, затверджений центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування державної фінансової політики, що визначає принципи й методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які не суперечать міжнародним стандартам [5]. Це, у свою чергу, говорить про те, що ці положення є обов'язковими правилами для ведення бухгалтерського обліку.

Оскільки деякими положеннями в ліквідаційній процедурі доводиться нехтувати, слід визначити законодавче підґрунтя таких дій ліквідатора.

З метою встановлення системи законодавства, що регулює бухгалтерський облік банкрутства та ліквідації, будемо дотримуватися традиційної системи нормативно-правових актів. Це п'ятирівнева система, побудована за ієрархічною ознакою. У даній системі особливе місце займають акти Міністерств юстиції, економіки та фінансів (табл. 1).

Таблиця 1

Нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік у ліквідаційній процедурі підприємства-банкрута відповідно до традиційної системи нормативно-правових актів, побудованої за ієрархічною ознакою

Нормативний акт	Рівень	Характеристика
Конституція України	Перший	Має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України й повинні відповідати їй
Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»	Другий	Регулює провадження у справах про банкрутство

Продовж. табл. 1

Нормативний акт	Рівень	Характеристика
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Другий	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, у тому числі й під час проведення процедур банкрутства
Положення (стандарты) бухгалтерського обліку	Третій	Визначені принципами й методами ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
Акти Міністерств юстиції, економіки та фінансів, інші нормативні акти органів виконавчої влади	Четвертий	Визначають особливості, що не врегульовані нормативними актами першого, другого та третього рівнів

Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» є спеціальним законом під час проведення процедури банкрутства. Тому, відповідно до його Положень, використовуються Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО.

На сьогодні налічується 31 положення (стандарт) бухгалтерського обліку, що діють на платоспроможних підприємствах.

За суттю і змістом питань, які регламентуються П(С)БО, усі стандарти можна поділити на чотири групи (рис. 1).

Рис. 1. Класифікація за основними напрямками П(С)БО

Першу групу становлять П(С)БО, які спрямовані на методологічне забезпечення та вре-

гулювання питань складання фінансової звітності (табл. 2).

Таблиця 2

Перша група Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

Номер П(С)БО	Назва П(С)БО
1	«Загальні вимоги до фінансової звітності»
2	«Консолідована фінансова звітність»
6	«Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»
23	«Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»

Продовж. табл. 2

Номер П(С)БО	Назва П(С)БО	Застосування у процедурі банкрутства
25	«Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»	Фінансова звітність підприємств-банкрутів застосовується для проведення аналізу фінансово-господарського стану за останні роки до початку процедури банкрутства. Крім цього, даними положеннями встановлені форма та зміст звітів. Фінансова звітність формується та подається в відповідні органи при розпорядженні майном та санації. Це пов'язано з тим, що в даних процедурах господарська діяльність неплатоспроможного підприємства не припиняється, на відміну від ліквідаційної процедури
29	«Фінансова звітність за сегментами»	

Проаналізувавши Положення (стандарт) бухгалтерського обліку першої групи, нами визначено, що НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність», П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» діють частково, оскільки господарська діяльність підприємства припиняється. Крім цього, фінансова звітність не подається контролюючим ор-

ганам та управлінню статистики, повноваження органів управління виконує ліквідатор.

До другої групи належать п'ять П(С)БО, якими керуються підприємства під час відображення в бухгалтерському обліку майна, тобто нематеріальних активів, товарно-матеріальних запасів, основних засобів, дебіторської заборгованості й зобов'язань за кредитами, позиками, боргами постачальникам, підрядникам та іншим кредиторам (табл. 3).

Таблиця 3

Друга група Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

Номер П(С)БО	Назва П(С)БО	Застосування у процедурі банкрутства
7	«Основні засоби»	Дана група положень застосовується для операцій із майном боржника. Проведення інвентаризації є обов'язковим за кожної судової процедури банкрутства. Щодо виплат працівникам, дане положення стосується щодо колишніх працівників підприємств-банкрутів, оскільки всіх працівників такого підприємства під час ліквідаційної процедури звільняють
8	«Нематеріальні активи»	
9	«Запаси»	
10	«Дебіторська заборгованість»	
11	«Зобов'язання»	
14	«Оренда»	
18	«Будівельні контракти»	
26	«Виплати працівникам»	
27	«Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»	
28	«Зменшення корисності активів»	
30	«Біологічні активи»	

У другій групі Положень (стандартів) бухгалтерського обліку слід виокремити П(С)БО 26 «Виплати працівникам», яке діє щодо колишніх працівників підприємства. Існуюча судова практика не дозволяє здійснювати нарахування податків, зборів та платежів на залучених працівників у процедурі ліквідації банкрута, що є суперечливим відносно комплексного аналізу положень ст. 2, 38, 41 щодо нарахування та виплати вихідної допомоги, компенсації за невикористану відпустку тощо. Крім цього,

П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 30 «Біологічні активи» діють. Усі активи, що є на підприємстві, становлять у ліквідаційній процедурі ліквідаційну масу банкрута та готуються до продажу. Деякі ліквідатори, у зв'язку із припиненням нарахування зносу, такі активи обліковують на рахунок «Товари» для спрощення обліку, за винятком об'єктів житлового фонду, у тому числі гуртожитків, дитячих дошкільних закладів, об'єктів кому-

нальної інфраструктури; об'єкти цивільного захисту, що належать підприємству-банкруту, до ліквідаційної маси не включаються та мають передаватися до комунальної власності відповідних територіальних громад без додаткових умов, фінансуються в установленому порядку. П(С)БО 18 «Будівельні контракти» не діє у зв'язку із припиненням господарської діяльності та будь-які будівельні роботи

на таких об'єктах припиняються. П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» не діє, оскільки регулює ведення обліку та складання фінансової звітності за умови добровільної ліквідації.

Третя група П(С)БО врегульовує облікові процедури з формування доходів, витрат і фінансових результатів (табл. 4).

Таблиця 4

Третя група Положень (стандартів) бухгалтерського обліку

Номер П(С)БО	Назва П(С)БО	Застосування у процедурі банкрутства
15	«Дохід»	У процедурах розпорядження майном та санації застосовуються в повному обсязі. У ліквідаційній процедурі використовуються з особливостями, зазначеними у ст. 38 «Наслідки визнання боржника банкрутом» та ст. 115 «Винагорода та відшкодування витрат арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора)» Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»
16	«Витрати»	
31	«Фінансові витрати»	
33	«Витрати на розвідку запасів корисних копалин»	

П(С)БО 16 «Витрати» під час ліквідаційної процедури використовується для обліку витрат арбітражного керуючого, до яких належать:

- витрати на службові відрядження;
- витрати на утримання майна;
- винагороди за професійні послуги;
- витрати на зв'язок;
- витрати на врегулювання спорів у судових органах;

– плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;

– винагорода арбітражного керуючого.

До четвертої групи П(С)БО належать П(С) БО, якими встановлюються методологічні засади (правила) обліку фінансових інвестицій, податків, дивідендів, впливу змін валютних курсів, цін та інфляції, фінансових інструментів тощо (табл. 5).

Таблиця 5

Четверта група положень стандартів бухгалтерського обліку

Номер П(С)БО	Назва П(С)БО	Застосування у процедурі банкрутства
12	«Фінансові інвестиції»	Не діють під час ліквідаційної процедури, оскільки дана група регулює питання, що виникають, коли підприємство має господарську діяльність. Крім цього, відповідно до ст. 38 «Наслідки визнання боржника банкрутом» Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», у банкрута не виникає жодних додаткових зобов'язань (у тому числі зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім витрат, безпосередньо пов'язаних зі здійсненням ліквідаційної процедури
13	«Фінансові інструменти»	
17	«Податок на прибуток»	
19	«Об'єднання підприємств»	
21	«Вплив змін валютних курсів»	
22	«Вплив інфляції»	
24	«Прибуток на акцію»	
32	«Інвестиційна нерухомість»	
34	«Платіж на основі акцій»	

П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» діють, якщо в підприємства-банкрута були такі активи до відкриття в ліквідаційній процедурі. П(С)БО 17 «Податок на прибуток» не діє у зв'язку з тим, що гос-

подарська діяльність не здійснюється, податки та збори в ліквідаційній процедурі не виникають.

Відповідно до проведеного дослідження необхідно:

1. У Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визначити нормативно-правову базу для забезпечення ведення бухгалтерського обліку під час ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів.

2. На законодавчому рівні визначити обов'язок арбітражного керуючого забезпечити ведення бухгалтерського обліку в ліквідаційній процедурі банкрутів.

3. Для полегшення роботи з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку запропонувати класифікацію за напрямом їх використання.

4. Під час проведення ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів в обов'язковому порядку застосовувати такі Положення (стандарти) бухгалтерського обліку:

- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність»;
- П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»;
- П(С)БО 7 «Основні засоби»;
- П(С)БО 8 «Нематеріальні активи»;
- П(С)БО 9 «Запаси»;
- П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»;
- П(С)БО 11 «Зобов'язання»;
- П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»;
- П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»;
- П(С)БО 14 «Оренда»;
- П(С)БО 16 «Витрати»;
- П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»;
- П(С)БО 26 «Виплати працівникам»;
- П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»;
- П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів»;
- П(С)БО 30 «Біологічні активи».

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямку. Отримані результати можуть бути використані арбітражними керуючими та бухгалтерами (залученими спеціалістами), які ведуть бухгалтерський облік на підприємствах-банкрутах. Ураховуючи тенденції зниження платоспроможності вітчизняних підприємств, можна стверджувати, що перспективи подальших досліджень вимагають

аналізу й опрацювання законодавства України та залучення міжнародного досвіду у вирішенні вищезазначених проблем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Атаманчук Л. О. Сутність та облікові наслідки ліквідаційної процедури підприємств-банкрутів у період економічної нестабільності / Л. О. Атаманчук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2015. – Вип. 1. – С. 3–13.
2. Булкот Г. В. Західний досвід та українська практика при ліквідації підприємств-банкрутів // Інноваційні процеси економічного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід // Тези доповідей Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів (26–27 квітня 2012 р.) / Г. В. Булкот, О. М. Галенко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – С. 58–59.
3. Глушук О. М. Відображення в обліку процедури ліквідації підприємств / О. М. Глушук // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2003. – № 4 (26). – С. 69–80.
4. Глушук О. М. Облік і аналіз операцій з припинення діяльності підприємства та відновлення його платоспроможності : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04 / Олена Миколаївна Глушук ; [наук. керівник Ф. Ф. Бутинець] ; Держ. акад. статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – Київ, 2005. – 22 с.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 18.08.2016). – Назва з екрана.
6. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 7 березня 2002 № 3088-III (3088-14) (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2343->

12 (дата звернення: 18.08.2016). – Назва з екрана.

7. Кравцова О. М. Доцільність застосування норм П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» при ліквідації підприємства-банкрута / О. М. Кравцова // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Сер.: Економічна. – Донецьк : ДНТУ, 2009. – Вип. 36-1. – С. 217–223.
8. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Офіційний веб-сайт «Ліга-Закон» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html (дата звернення: 18.08.2016). – Назва з екрана.

REFERENCES

1. Atamanchuk, L. O. (2015). Sutnist ta oblikovi naslidky likvidatsiinoi protsedury pidpriemstv-bankrutiv u period ekonomichnoi nestabilnosti [Essence and accounting consequences of the liquidation procedure of bankrupt enterprises in times of economic instability]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*. Ser.: *Bukhhalterskyi oblik, kontrol i analiz – Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis. A series: Accounting, control and analysis*, 1, 3–13 [in Ukrainian].
2. Bulkot, H. V. & Halenko, O. M. (2012). Zakhidnyi dosvid ta ukrainska praktyka pry likvidatsii pidpriemstv-bankrutiv [Western experience and Ukrainian practice in the liquidation of bankrupt enterprises] *Proceedings from Vseukrainska konferentsiya molodykh uchenykh i studentiv «Innovatsiini protsesy ekonomichnoho rozvytku: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid» – National conference of young scientists and students «Innovative processes of economic development, domestic and foreign experience»*. (pp. 58–59). Ternopil : TNEU [in Ukrainian].
3. Hlushchuk, O. M. (2003). Vidobrazhennia v obliku protsedury likvidatsii pidpriemstv [Recording procedure of liquidation]. *Visnyk ZhDTU. Ekonomichni nauky – Bulletin of Zhytomyr State Technological University: Collected papers. Series: Economic science* (4 (26), (pp. 69–80). Zhytomyr : ZhDTU [in Ukrainian].
4. Hlushchuk, O. M. (2005). Oblik i analiz operatsii z pryypynennia diialnosti pidpriemstva ta vidnovlennia yoho platospromozhnosti [Account and analysis of operations with the termination of the company and restore its solvency]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv: Derzh. akad. statystyky, obliku ta audytu Derzhkomstatu Ukrainy [in Ukrainian].
5. Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» vid 16 lyp. 1999 r. № 996-XIV [Law of Ukraine On Accounting and Financial Reporting in Ukraine from July 16 1999, № 996-XIV]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (accessed 18 August 2012) [in Ukrainian].
6. Zakon Ukrainy «Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka abo vyznannia yoho bankrutom» vid 7 bereznia 2002 № 3088-III (3088-14) [Law of Ukraine On Restoring Debtor's Solvency or Declaring it Bankrupt from March 16 2002, № 3088-III (3088-14)]. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/go/2343-12> (accessed 18 August 2012) [in Ukrainian].
7. Kravtsova, O. M. (2009). Dotsilnist zastosuvannia norm P(S)BO 27 «Neoborotni aktyvy, utrymuvani dlia prodazhu, ta pryypynena diialnist» pry likvidatsii pidpriemstva-bankruta [Feasibility of application of P (S) 27 «Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations» in the liquidation of the bankrupt]. *Naukovi pratsi Donetskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Seria: Ekonomichna – Scientific Papers of Donetsk National Technical University: Collected papers. Series: Economic*, (36-1), (pp. 217–223). Donetsk: DNTU [in Ukrainian].
8. Ofitsiynyi veb-sait «Liha-Zakon» [Official website «League-Law»]. Polozhennia (standarty) bukhhalterskoho obliku [Provision (Standard)]. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html. Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html (accessed 18 August 2012) [in Ukrainian].

Л. А. Атаманчук (Житомирский государственный технологический университет). **Особенности применения Положений (стандартов) бухгалтерского учета при проведении ликвидации процедур на предприятиях-банкротах.**

Аннотация. Цель статьи заключается в исследовании особенностей применения положения стандартов бухгалтерского учета при проведении ликвидации процедур на предприятиях-банкротах. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье задач осуществлено с помощью таких методов исследования: анализа и синтеза, систематизации и обобщения. **Результаты.** Нормативно-правовые акты, регулирующие ликвидационную процедуру предприятий-банкротов в Украине, охватывают вопросы, касающиеся процессуального и хозяйственного права. Обеспечение бухгалтерского учета, в соответствии с особенностями данной процедуры, на законодательном уровне не определено. То есть необходимо сформулировать законодательную базу, касающуюся вопросов ведения бухгалтерского учета во время ликвидационной процедуры. Проанализировано Положения (стандарты) бухгалтерского учета в соответствии с требованиями Закона Украины «О восстановлении платежеспособности должника или признании его банкротом». **Практическая значимость результатов исследования.** В статье определены основные проблемы, которые возникают при применении действующей нормативно-правовой базы Украины. Охарактеризовано действие положений стандартов бухгалтерского учета в ликвидационной процедуре и отмечено, какие из них не действуют, либо действуют частично. Необходимо определить законодательную базу для арбитражного управляющего, который будет регулировать ведение бухгалтерского учета в ликвидационной процедуре.

Ключевые слова: банкротство, ликвидационная процедура, бухгалтерский учет, нормативное регулирование, положения (стандарты) бухгалтерского учета.

L. Atamanchuk (Zhytomyr state technological university). **Peculiarity using of accounting provision during the liquidating procedure for bankrupt enterprises.**

Summary. The purpose of the article is to study the characteristics of the application of the accounting standards during the liquidation procedure to bankrupt enterprises. **Methodology of research.** The solution of these problems in an article carried by such methods: analysis and synthesis, generalization and systematization. **Findings.** Normative legal acts, regulative liquidating procedure of bankrupt enterprises in Ukraine embrace questions touching a judicial and economic right. Providing of record-keeping, in accordance with the features of this procedure, at legislative level not certain. It is necessary to set forth a legislative base, touching the questions of conduct of record-keeping at liquidating procedure. Except it, we deem it wise to analyses position standards of record-keeping in accordance with the Law of Ukraine provisions «About renewal of solvency of debtor or confession by his bankrupt». **Practical value.** Basic problems arising up at application of operating normatively-legal base of Ukraine are certain in the article. The actions of positions of standards of record-keeping are described in liquidating procedure and what from them are indicated, to our opinion, does not operate, or operate partly. It is necessary at legislative level to define a legislative base for an arbitrage manager that will regulate the conduct of record-keeping.

Keywords: bankruptcy, liquidating procedure, record-keeping, normative adjusting, positions are standards of record-keeping.

Стаття надійшла 10 вересня 2016 року.